

## ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

### 1. ΓΕΝΙΚΑ

<b>ΣΧΟΛΗ</b>	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ		
<b>ΤΜΗΜΑ</b>	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ		
<b>ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
<b>ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>		<b>ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ</b>	7ο
<b>ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ		
<b>ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</b>		<b>ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b>	<b>ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ</b>
		3	5
<b>ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</b>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
<b>ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:</b>	ΟΧΙ		
<b>ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:</b>	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
<b>ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS</b>	ΝΑΙ		
<b>ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)</b>	<a href="https://eclass.duth.gr/">https://eclass.duth.gr/ /</a>		

### 2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Επιδίωξη του μαθήματος είναι, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες, με την επιτυχή περάτωση της παρακολούθησης του μαθήματος:

- να έχουν κατανοήσει σε βάθος την πολυπλοκότητα του εκπαιδευτικού έργου και να έχουν συνειδητοποιήσει την ευθύνη, τους περιορισμούς αλλά και τις δυνατότητες του ρόλου τους. (MA1)
- Να είναι σε θέση να αξιοποιούν την θεωρητική παιδαγωγική γνώση (έννοιες, αρχές, μοντέλα και θεωρίες μάθησης, ανάπτυξης, κοινωνικοποίησης, αγωγής, εκπαίδευσης, διδασκαλίας) κατά την εκπαιδευτική δράση. (MA3)
- να μπορούν να σχεδιάζουν, να διεξάγουν και να αξιολογούν την διδασκαλία τους λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές και τις κοινωνικοπολιτισμικές προϋποθέσεις μάθησης των μαθητών και να διατυπώνουν με σαφήνεια στόχους και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, στην κατεύθυνση της διαφοροποιημένης και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. (MA7)
- να είναι σε θέση να προσεγγίζουν με παιδαγωγικό τρόπο την διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα στην σχολική τάξη. (MA12)
- να έχουν συνειδητοποιήσει και να μπορούν, να τροποποιούν, να διευρύνουν και να συστηματοποιούν διαρκώς την προσωπική τους παιδαγωγική θεωρία, με βάση την οποία διαμορφώνουν, αξιολογούν και αναστοχάζονται με αυτοκριτική διάθεση την παιδαγωγική-διδασκτική τους πράξη. (MA15)

### Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

### 3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε δύο μέρη και συνολικά 13 ενότητες

Κατά το πρώτο μέρος γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση θεωρητικών ζητημάτων αλλά και των σχετικών πολιτικών και τεχνικών ερωτημάτων που σχετίζονται με το ζήτημα της πολιτισμικής ποικιλότητας του μαθητικού δυναμικού σε μια σχολική τάξη. Κατά το δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι μεγάλες κατηγορίες ετερότητας και εξετάζονται τρόποι διαχείρισής της. Ακολουθεί επιγραμματική παρουσίαση του περιεχομένου των επιμέρους ενοτήτων .

- 1) Γνωριμία με τη τάξη – παρουσίαση του τρόπου διεξαγωγής του μαθήματος – παρουσίαση του περιεχομένου του μαθήματος – διερεύνηση των προσδοκιών των φοιτητών από το μάθημα – διερεύνηση προϋπαρχουσών σχετικών γνώσεων – παρουσίαση βιβλιογραφίας – παρουσίαση τρόπου ελέγχου καταλληλότητας βιβλιογραφίας – παρουσίαση τρόπου αξιολόγησης.
- 2) Η σύγχρονη δημόσια εκπαίδευση: ρόλος και λειτουργίες (έμφαση στο ζήτημα του ομοιογενοποιητικού ρόλου και στις διαδικασίες αναπαραγωγής)
- 3) Ετερότητα – ταυτότητα – ποικιλότητα – ξενότητα. Το ζήτημα των ορίων και η διαχείρισή τους. Ζητήματα μέσα στη σχολική τάξη.
- 4) Ρατσισμός, εθνικισμός και εκπαίδευση
- 5) Περί πολιτισμού. Μοντέλα διαχείρισης πολιτισμικά ποικίλου μαθητικού δυναμικού. Βασικές αρχές.
- 6) Διαχείριση πολιτισμικής ετερότητας στην Ελλάδα. Ιστορική αναδρομή. Μοντέλα και τάσεις.
- 7) Η μειονότητα στη Θράκη και το μειονοτικό εκπαιδευτικό σύστημα. Οι Ρομά στην Ελλάδα και η εκπαίδευσή τους.
- 8) Οργάνωση του μαθήματος σε μια τάξη με πολιτισμικά ποικίλο μαθητικό δυναμικό. Τι κάνουμε και γιατί το κάνουμε. Νομοθεσία. Ο/Η εκπαιδευτικός, τα θέλω και τα πρέπει του/της.
- 9) Ο μαθητής / η μαθήτρια και ο κόσμος τους/της. Η εκπαίδευση και η νέα γνώση ως ενδεχόμενη απειλή για την ταυτότητά του/ της (ζητήματα «φύλου», «φυλής», εθνικής υπαγωγής, status του ατόμου, της οικογένειας, της κοινότητας, της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας). Η στάση του/ της εκπαιδευτικού. Η ενδυνάμωση του μαθητή. Η διαχείριση της τάξης. Πρόταση διαχείρισης περιστατικών ρατσιστικής βίας.
- 10) Πολιτισμική ποικιλότητα στη τυπική σχολική τάξη και Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική. Εξωλεκτική επικοινωνία.
- 11) Διγλωσσία και εκπαίδευση. Δημόσιο σχολείο και ετερόγλωσσος μαθητής. Υποκειμενική Γλωσσική Ικανότητα – μοντέλα. Γλώσσα και status. Τομείς χρήσης της γλώσσας. Καθημερινή και ακαδημαϊκή μορφή της γλώσσας. Ποιος, πότε και γιατί «μαθαίνει» η δεν μαθαίνει μια γλώσσα. Προτάσεις για διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερη ξένη γλώσσα.
- 12) Σχολείο και (πολιτισμικά διαφορετική) οικογένεια του μαθητή/ της μαθήτριας. Εθνο-γονεϊκές θεωρίες. Το «σωστό» και το «λάθος». Διαχείριση της επικοινωνίας – διαπραγμάτευση μεταξύ

εκπαιδευτικών και γονέων.

13) Διοργάνωση σχολικών γιορτών με εθνικό ή θρησκευτικό περιεχόμενο σε μια τάξη με πολιτισμικά ποικίλο μαθητικό πληθυσμό. Το ζήτημα της διαφορετικής θρησκευτικής και εθνικής υπαγωγής. Προτάσεις διαχείρισης.

Αξιολόγηση του μαθήματος.

#### 4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<b>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</b>	<i>Πρόσωπο με πρόσωπο</i>															
<b>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</b>	<i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία</i> <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>															
<b>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</b> <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>  <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"><thead><tr><th><b>Δραστηριότητα</b></th><th><b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39</td></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td></td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>86</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td><b>125</b></td></tr></tbody></table>	<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>	Διαλέξεις	39	Σεμινάρια		Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86					Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>	
<b>Δραστηριότητα</b>	<b>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</b>															
Διαλέξεις	39															
Σεμινάρια																
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	86															
Σύνολο Μαθήματος	<b>125</b>															

<p><b>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</b></p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</i></p> <p>Γραπτή αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου.</p> <p>Ερωτήσεις κρίσεως (σύγκριση θέσεων από διαφορετικές σχολές σκέψεις, εντοπισμού σχολής σκέψης στην οποία ανήκει μια θέση) και ανάπτυξης σύντομων δοκιμίων (απαντήσεις στην ερώτηση «τι θα κάνατε αν ...», «γιατί επιλέγετε αυτή τη θέση;» σε ποια σχολή σκέψης ανήκει αυτή η θέση;» κλπ)</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται σε κείμενο με γενικές πληροφορίες για το μάθημα που αναρτάται στο e-class στις αρχές του εξαμήνου.</p>
--	--

## 5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Banks, 2004, Εισαγωγή στην Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση, Αθήνα: Παπαζήσης
- Βαρνάβα – Σκούρα, Τζ., (επιμ.) 2008, *Παιδαγωγικές δράσεις και διδακτικές προσεγγίσεις σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον: το παράδειγμα του 132<sup>ου</sup> Δημοτικού Σχολείου Αθηνών*, Αθήνα: Ντουντούμης
- Ben Jelloun, T., 1998, *Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου*, Αθήνα: Λιβάνης
- Βρεττός, Ι. Ε. (2003). *Μη λεκτική συμπεριφορά εκπαιδευτικού–μαθητή. Άσκηση με μικροδιδασκαλία*. Αθήνα: Ατραπός.
- Γκόβαρης, Χρ., 2001, *Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση*, Αθήνα: Ατραπός
- Γκόβαρης, Χρ., (επιμ.) 2009, *Κείμενα για τη διδασκαλία και τη μάθηση στο πολυπολιτισμικό σχολείο*, Αθήνα: Ατραπός
- Γκόβαρης, Χρ., (επιμ.) 2013, *Διδασκαλία και μάθηση στο διαπολιτισμικό σχολείο*, Αθήνα: Gutenberg
- Γκότοβος, Α., 2003, *Εκπαίδευση και. Ετερότητα Ζητήματα Διαπολιτισμικής Παιδαγωγικής*, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Coehlo, E. (Επιμ. Τρέσσου Ε. & Μητακίδου Σ.), 2007, *Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Δαμανάκης, Μ., 2004, *Η Εκπαίδευση των Παλινοστούτων και Αλλοδαπών Μαθητών στην Ελλάδα, Διαπολιτισμική Προσέγγιση*, Αθήνα: Gutenberg
- Σκούρτου, Ε, 2011, *Η διγλωσσία στο σχολείο*, Αθήνα: Gutenberg
- Σκούρτου, Ε, Κούρτη-Καζούλη, Β, 2015, (επιμ.), *Διγλωσσία και διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά συγγράμματα και Βοηθήματα.
- Σφυρόερα, Μ, 2004, *Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική*, ΠΕΜ-ΕΚΠΑ, <https://www.kleidiakaiantikleidia.net/book26/book26.pdf>

- Τρουμπέτα, Σ., 2001, *Κατασκευάζοντας ταυτότητες για τους μουσουλμάνους της Θράκης: το παράδειγμα των Πομάκων και των Τσιγγάνων*, Αθήνα: Κριτική
- Τρουμπέτα, Σ., (επιμ.), 2008, *Οι Ρομά στο σύγχρονο ελληνικό κράτος: Συμβιώσεις – Αναιρέσεις – Απουσίες*, Αθήνα: Κριτική
- Τσιακαλός, Γ., 2000, *Οδηγός Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Φραγκουδάκη, Α., Δραγώνα, Θ., 1997, *“Τι είν’ η Πατρίδα μας;” Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια